

Súdna rada Slovenskej republiky
Kancelária Súdnej rady Slovenskej republiky
Hlavné námestie 8
814 22 Bratislava

V Bratislave, dňa 17.12.2020

Vážený pán predseda Súdnej rady Slovenskej republiky prof. JUDr. Ján Mazák, PhD.,

dovoľujem si obrátiť sa touto cestou na Súdnu radu Slovenskej republiky v súvislosti s vykonávaním jej kompetencie podľa §3a písm. c) zákona č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov a podľa § 4 písm. f) zákona č. 185/2002 Z. z. o Súdnej rade Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v nasledovnej záležitosti.

Podľa **návrhu zákona o súdnej ochrane vo verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov,¹ ktoré je v štádiu pripomienkovania, je navrhované znenie §6 a §7 nasledovné:**

§6: Správny súd koná v senátoch, ktoré sa skladajú z dvoch sudcov, z ktorých jeden je predsedom senátu, a jedného prísediaceho sudcu.

§7 odsek 1: Prísediacich sudcov správneho súdu volí Národná rada Slovenskej republiky na obdobie piatich rokov.

§ 7 odsek 2: Za prísediaceho sudcu možno zvoliť len toho, kto má ukončené vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa a najmenej päťročnú prax vo verejnom obstarávaní. Za prísediaceho možno zvoliť aj zamestnanca Úradu pre verejné obstarávanie, ak spĺňa uvedené podmienky.

§7 odsek 3: Predseda Národnej rady Slovenskej republiky bez zbytočného odkladu oznámi mená zvolených prísediacich sudcov predsedovi správneho súdu.

§ 7 odsek 4: Ak odseky 1 až 3 neustanovujú inak, vzťahujú sa na prísediacich sudcov ustanovenia všeobecných predpisov o sudcov a prísediacich.

¹ <https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2020/624>

§ 88 : Národná rada Slovenskej republiky zvolí prísediacich sudcov podľa § 7 tohto zákona najneskôr do 31. júla 2021.

Rada by som touto cestou požiadala Súdnu radu Slovenskej republiky o informáciu, či zaujala stanovisko k návrhu vyššie uvedeného zákona vykonávajúc svoje vyššie uvedené kompetencie, konkrétne ku citovaným navrhovaným ustanoveniam zákona, a to najmä z hľadiska ich súladnosti s čl. 46 Ústavy SR, čl. 47 Charty základných práv Európskej únie a čl.19 ods. 1 druhý pododsek Zmluvy o Európskej únii (ďalej len „ZEÚ“). Ako iste viete Súdny dvor Európskej únie už celkom stabilne zadefinoval záväzky členských štátov v otázke nezávislosti súdnictva:

- každý členský štát musí podľa článku 19 ods. 1 druhého pododseku ZEÚ zabezpečiť, aby orgány, ktoré sa v zmysle práva Únie považujú za „súdny orgán“, patriace do jeho systému opravných prostriedkov v oblastiach, na ktoré sa vzťahuje právo Únie a ktoré preto môžu v tomto postavení rozhodovať o uplatňovaní alebo výklade práva Únie, splňali požiadavky účinnej súdnej ochrany,²
- s cieľom zabezpečiť, aby takéto všeobecné sudy mohli poskytnúť takúto ochranu, je nevyhnutné zachovanie ich nezávislosti, ako to potvrdzuje článok 47 druhý odsek Charty, ktorý medzi požiadavkami týkajúcimi sa základného práva na účinný prostriedok nápravy stanovuje právo na prístup k „nezávislému“ súdu,³
- táto požiadavka nezávislosti súdov, ktorá je inherentnou súčasťou výkonu úlohy rozhodovať ako súd, patrí do podstaty práva na účinnú súdnu ochranu a základného práva na spravodlivý proces, ktoré má zásadný význam ako záruka ochrany všetkých práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva Únie, a zachovania spoločných hodnôt členských štátov uvedených v článku 2 ZEÚ, najmä hodnoty právneho štátu,⁴
- je potrebné pripomenúť, že požiadavka nezávislosti súdov, ktorej dodržiavanie musia podľa článku 19 ods.1 druhého pododseku ZEÚ zabezpečiť členské štáty so zreteľom na

² Rozsudok C-192/18 Európska komisia proti Poľskej republike, bod 103 a odkaz na rozsudok z 24. júna 2019, Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu), C-619/18, EU:C:2019:531, bod 55

³ Rozsudok C-192/18 Európska komisia proti Poľskej republike bod 105 a odkaz na rozsudky z 25. júla 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky súdneho systému), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, bod 53, ako aj citovanú judikatúru, a z 24. júna 2019, Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu), C-619/18, EU:C:2019:531, bod 57

⁴ Rozsudok C-192/18 Európska komisia proti Poľskej republike bod 106 a odkaz na rozsudky z 25. júla 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky súdneho systému), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, body 48 a 63, ako aj z 24. júna 2019, Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu), C-619/18, EU:C:2019:531, bod 58

vnútroštátne súdy (ktoré tak ako poľské všeobecné súdy rozhodujú o otázkach týkajúcich sa výkladu a uplatňovania práva Únie) má dva aspekty,⁵

- prvý, vonkajší aspekt, vyžaduje, aby dotknutý orgán vykonával svoje úlohy samostatne, nikomu hierarchicky nepodliehal ani nebol podriadený a od nikoho neprijímal príkazy alebo inštrukcie, bez ohľadu na ich pôvod, čím sa docieli jeho ochrana pred vonkajšími zásahmi alebo tlakmi, ktoré by mohli ohroziť nezávislosť rozhodovania jeho členov a ovplyvniť ich rozhodnutia,⁶
- druhý, vnútorný aspekt, súvisí s pojmom nestrannosť a týka sa rovnakého odstupu od účastníkov konania a ich príslušných záujmov vo vzťahu k predmetu sporu. Tento aspekt si vyžaduje rešpektovanie objektívnosti a neexistenciu akéhokoľvek záujmu na vyriešení sporu mimo striktného uplatnenia právneho predpisu.⁷

Vyššie uvedený návrh zákona predpokladá, že do funkcie prísediaceho sudcu ako vykonávateľa súdnej moci budú volené osoby zákonodarnou mocou, pričom takýmito osobami môžu byť zamestnanci Úradu pre verejné obstarávanie. V kontexte vyššie uvedeného vyvstáva otázka, či takéto zloženie súdneho orgánu priamo ovplyvnené rozhodnutím zákonodarnej moci s možnosťou ustanovenia osôb, ktoré sú v pracovnom vzťahu, t.j. vo vzťahu subordinácie k úradu, ktorý je ústredným orgánom štátnej správy (§21 písm.g zákona č. 575/2001 Z.z.) spĺňa vonkajší aj vnútorný aspekt požiadavky nezávislosti súdov. Zodpovedanie tejto otázky na vnútroštátnej úrovni je žiadúce aj z hľadiska posilnenia dôvery verejnosti v súdnictvo, a rovnako tak z hľadiska propagovanej potreby zrýchlenia konania vo veciach verejného obstarávania, ku ktorému efektu by zjavne neprišlo, pokiaľ by účastník konania požiadal súd o prerušenie konania a položenie prejudiciálnej otázky v tomto smere Súdnemu dvoru Európskej únie v Luxemburgu.

S úctou,

JUDr. Dana Jelinková Dudzíková

sudca Okresného súdu Bratislava I.

⁵ Rozsudok C-192/18 Európska komisia proti Poľskej republike bod 108 a odkaz na rozsudok z 24. júna 2019, Komisia/Poľsko (Najvyšší súd), C-619/18, EU:C:2019:531, bod 71

⁶ Rozsudok C-192/18 Európska komisia proti Poľskej republike bod 109 a odkaz na rozsudky z 27. februára 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, bod 44 a citovaná judikatúra, ako aj z 24. júna 2019, Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu) C-619/18, EU:C:2019:531, bod 72

⁷ Rozsudok C-192/18 Európska komisia proti Poľskej republike bod 110 a odkaz na rozsudky z 25. júla 2018, Minister for Justice and Equality (Nedostatky súdneho systému), C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, bod 65, ako aj citovaná judikatúra, a z 24. júna 2019, Komisia/Poľsko (Nezávislosť Najvyššieho súdu), C-619/18, EU:C:2019:531, bod 73